

De cantorij zingt psalm 13 (psalmtekst uit NBV 2004)
Lezing uit het Nieuwe Testament: Marcus 10:46-52 (NBV21)

Overdenking

Lieve mensen, gemeente van Christus,
onlangs had ik een cursus van twee dagen
getiteld 'Omgang met de bijbel'.

En je leert altijd weer nieuwe dingen,
kleine en grotere.

Zo werden we uitgenodigd om ons in te leven
in een personage uit een Bijbelverhaal.

En dat inleven deden we op een heel eenvoudige manier,
namelijk door 'ik' te lezen waar jouw
personage voorkomt.

Dat zouden we ook met het verhaal van vandaag kunnen doen.

Hoe zou het zijn om Bartimeüs te zijn?

Ik lees het verhaal nogmaals voor u – nu vanuit zijn perspectief.

We kruipen even in zijn huid...

Toen Jezus met zijn leerlingen

*en gevolgd door een grote menigte weer uit Jericho vertrok,
zat ik daar langs de weg.*

*Toen ik hoorde dat Jezus van Nazaret voorbijkwam,
begon ik luidkeels te roepen:*

'Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij!'

*De omstanders berispten mij en zeiden dat ik mijn mond moest houden,
maar ik schreeuwde des te harder:*

'Zoon van David, heb medelijden met mij!'

Jezus bleef staan en zei: 'Roep hem.'

Ze riepen mij en zeiden tegen mij: 'Houd moed, sta op, Hij roept u.'

Ik gooide mijn mantel af, sprong op en ging naar Jezus.

Jezus vroeg mij: 'Wat wil je dat ik voor je doe?'

Ik antwoordde: 'Rabboeni, zorg dat ik kan zien.'

Jezus zei tegen mij: 'Ga heen, je geloof heeft je gered.'

En meteen kon ik zien en ik volgde Hem op zijn weg.

Wat een geschreeuw hè, daar langs die weg,
luidkeels, roepen, schreeuwen, nog harder schreeuwen.
Bartimeüs laat zich de mond niet snoeren...

Ik moest denken

aan de manier waarop Kees de Kort Bartimeüs tekende
in zijn Kijkbijbel voor kinderen.

Rood aangelopen, mond wijd open, één en al mond,
een verband om zijn ogen,
handen op zijn oren.

Het lijkt wel een oorlogsbeeld,
uit al die oorlogen geweest en altijd weer,
een verband om het hoofd,
een beeld van mensen
gewond door het leven.

Deze verbeelding doet denken aan dat heel bekende schilderij
'De schreeuw' van Edvard Munch, het kan niet anders
of Kees de Kort heeft zich erdoor laten inspireren, ook dáár
een mens in pijn en verdriet, wanhoop die je overvalt,
onmacht, verscheurdheid, wat zal het zijn, het kan zoveel zijn,
wat zal bij deze mens zich hebben opgehoopt?!

En ook daar die handen tegen de oren.
Misschien wel om niet
de ergernis en het gesnauw om hem heen te horen.
De omstanders willen hem stil, zwijg, hou je mond.

En dan blijkt Jezus er zo één te zijn die jouw geschreeuw kan verdragen...
Die het kan hebben, die jou bij zich hebben kan – wil...

En hebt u gemerkt wat er dan met die omstanders gebeurt?
Van berispers, 'hou je mond', worden zij bemoedigers, 'houd moed'.

Ze bekeren zich,
om het maar eens met een oud woord te zeggen.
Er gaat ineens iets schuiven in hun hoofden, in hun harten.
Dat kan dus, ze gaan anders zien,
anders kijken naar die mens langs de kant...
Van tegenwerkers worden ze mee-werkers met Jezus,
in zijn beweging van ontferming.

Het is sowieso een verhaal vol verandering.
De grootste is natuurlijk die van niet zien naar zien,
van Bartimeüs.
Waarbij het bijzondere is dat juist de blinde Bartimeüs
al van alles ziet wat de anderen, en zeker ook de leerlingen van Jezus, niet zien.
Bartimeüs roept Jezus aan als 'Zoon van David'.
Hij is de eerste die dit doet in dit evangelie.

Jezus heeft in de afgelopen hoofdstukken niets anders heeft gedaan
dan aan zijn leerlingen vertellen dat hij een weg zal gaan van dienen, van
de minste zijn, zorgen voor de kleintjes, nabij zijn
bij de armen, solidair bij mensen in hun verdriet en hun nood,
tot op het eind, niet opgeven, tot in de dood.
Hoofdstukken lang leert hij zijn levenslessen aan de leerlingen.
Een leerweg gaan ze.
Groot is, zegt hij telkens weer, wie dient.

En dan vraagt hij aan twee leerlingen in het verhaal vlak vóór dat van Bartimeus:
wat willen jullie dat ik voor jullie doe?
En zij antwoorden:
wij willen graag rechts en links van u zitten,
in uw glorie,
delen in uw macht en heerlijkheid,
twee tronen, naast jou.
Ze hebben er niets van begrepen. Verblind zijn ze.

En als Jezus dezelfde vraag aan Bartimeüs stelt:
wat wil je dat ik voor je doe?
Dan antwoordt hij:
dat ik zien kan. En dat zou je kunnen lezen als:
dat ik zien kan waar het werkelijk om draait in het leven,
waar het nu echt om gaat.
Open mijn ogen daarvoor – voor wat er werkelijk toe doet.
Hij heeft het begrepen.
Deze toevallige buitenstaander – meer dan de insiders.

Nog even terug naar die Kijkbijbel van Kees de Kort.
Bartimeüs heeft daar een bruine mantel aan, donker, met rafels,
en met rouwbanden, zo lijkt het wel.
De last, de zwaarte van het bestaan, lijkt erin getekend.

En als Jezus hem laat roepen, zo vertelt Marcus,
dan gooit hij zijn mantel af.
En in die Kijkbijbel van Kees de Kort komt
dan een blauw gewaad tevoorschijn, hemelsblauw, leven, nieuwe dag -
gezien, gehoord, erbij geroepen, erbij gehaald,
hervindt hij het leven.

Hoe zou het zijn om Bartimeüs te zijn?

Een wereld van verschil: hij zat langs de kant van de weg,
hij gaat Jezus volgen op de weg.

Daar vermoedt hij het leven te vinden.

Achter die ene aan.
Die dient en deelt en niet zwijgt,
maar blijft spreken van liefde en liefde blijft doen, ook waar
haat opvlamt, waar mensen vastzitten in oude patronen,
waar we niet los kunnen komen van onze vertrouwde manieren van leven...

Achter die ene aan.
Dáár vermoedt hij toekomst.
Halleluja.
Amen.